

Nr 10

Memorial angående överförande till riksdagsbiblioteket av huvudmannaskapet för registret till riksdagstrycket.

Med anledning av ett av riksdagens år 1959 församlade revisorer under finansdepartementet, § 28, gjort uttalande angående önskemålet att riksdagsregistret utformas på ett utförligare och även eljest mera ändamålsenligt sätt än för närvarande framhöll statsutskottet under punkten 2 i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 174/1960 bl. a. följande.

I andra hand har riksdagens revisorer uttryckt önskemål om att registret till riksdagstrycket utformas på ett utförligare och även eljest mera ändamålsenligt sätt än för närvarande. I sitt remissyttrande har styrelsen för riksdagsbiblioteket förklarat sig dela revisorernas uppfattning och därutöver anfört åtskilliga synpunkter i ämnet. Bl. a. har styrelsen föreslagit att registrets upprättande överlämnas till riksdagsbiblioteket som ett tjänståliggande. Utskottet vill för egen del instämma i kravet på en mera utförlig och ändamålsenlig utformning av riksdagsregistret än för närvarande. Vad angår frågan om huvudmannaskapet för registret får utskottet erinra om att enligt f. n. gällande bestämmelser kanslideputerade äger använda erforderligt belopp för upprättande av vederbörliga register av riksdagstrycket för varje riksdag — det s. k. årsregistret (jfr BU 1951:37, s. 9, 7 §). Ett överförande av registrets upprättande till riksdagsbiblioteket förutsätter sålunda ändring av berörda föreskrifter. I sakfrågan vill utskottet anföra att utskottet anser övervägande skäl tala för att upprättandet av registret anförtros riksdagsbiblioteket som tjänståliggande. Det synes böra ankomma på bankoutskottet att ta berörda spörsmål under närmare övervägande och vidta de åtgärder som kan befinnas erforderliga.

Bankoutskottet har i ärendet inhämtat yttranden från *kanslideputerade* och *styrelsen för riksdagsbiblioteket*.

Kanslideputerade har anfört följande.

Om kanslideputerades huvudmannaskap i avseende å riksdagens årsregister stadgas i 7 § av gällande avlöningsbestämmelser:

Kanslideputerade äga använda erforderliga belopp dels till biträde vid arbetande och expediering av riksdagsbeslutet, dels ock för upprättande av vederbörliga register av riksdagstrycket för varje riksdag.

I förut gällande avlöningsbestämmelser var registerarvodet maximerat, varjämte deputerade tillagts befogenhet att till särskild kontrollant över arbetet utanordna ett likaledes maximerat belopp.

Nu avsedda föreskrifter syftade att förebygga lidigare yppade missförhållanden i registerarbetet och tillkommo efter det att delta åren före och närmast efter första världskrigets slut försenats med över två år.

Kanslideputerade — som för korthetens skull få hänvisa till sina framställningar vid 1867, 1893 och 1919 års riksdagar samt tidigare utskottstytranden (statsutskottet 74/1893, andra kammarens femte tillfälliga utskott 17/1917, bankoutskottet 77/1919 och 46/1941) — ha tagit till uppgift att följa registerarbetets gång och tillse att av deputerade föreskrivna, snävt tillmätta tider för denna hållits. Beträffande registrets innehåll må i detta sammanhang blott anmärkas, att dettas systematik, från början byggd på Johan Johanssons i Noraskog tidigare arbeten, under 1920-talet utvecklades i samråd mellan den 1921 utsedda redaktören, sedermera överbibliotekarien Erik Winge och dåvarande kontrollanten, riksdagens bibliotekarie dr Gödel. Sedan riktlinjerna för registrets innehåll vunnit stadga — grundläggande var att riksdagens egen verksamhet skulle fullständigt registreras, men icke heller annat — övergick kontrollen över registret till kanslideputerades ordförande. Detta särskilda, arvoderade kontrollantskap har såsom ovan anförts numera upphört. Kanslideputerades huvudmannaskap har därefter innefattat årligt anställande av redaktör — Winge har utsetts härtill såväl under sin tid som överbibliotekarie som efter avgången från riksdagsbiblioteket — inseende över manuskripts rättidiga avlämnande utan närmare granskning av dettas innehåll samt attesterande av räkningar över utfört arbete. Huvudmannaskapet över registret tillhör sålunda icke längre deputerades mera tidskrävande uppgifter och torde nu kunna avvecklas, dock under förutsättning att erforderliga föreskrifter meddelas för att i fortsättningen trygga det syfte man på sin tid avsåg vinna med detta huvudmannaskap.

Styrelsen för riksdagsbiblioteket har beträffande de åtgärder, som är erforderliga, därest utarbetandet av registret till riksdagstrycket uppdrages åt riksdagsbiblioteket, anfört följande.

Det synes styrelsen lämpligt att till en början — och i varje fall under det första året — upprätta registret i princip på samma sätt som tidigare och först efter denna erfarenhet eventuellt ifrågasätta mera genomgripande förändringar. I enlighet med uttalande av riksdagens revisorer måste man dock redan nu räkna med ett fylligare register än hittillsvarande, som omfattar omkring 400 sidor.

Arbetet med genomgången av trycket måste igångsättas redan i januari månad och avslutas i juli, varefter manuskriptets slutliga färdigställande och erforderligt kontrollarbete följa. De två senaste åren ha vårsessionernas person- och sakregister lämnats till tryckning i senare hälften av augusti (1960) eller i tidigare hälften av september (1959). Tryckleveransen skedde 1959 den 5 oktober och 1960 på grund av försening den 10 november. Arbetet med höstsessionens register avslutades i år med tryckleverans i slutet av februari.

Det är givetvis styrelsens förhoppning att de nu nämnda tidpunkterna skola kunna framflyttas. Detta beror till väsentlig del på vilken arbetskraft, som kan stå till förfogande. Genom förlust av rutinerad personal är bibliotekets möjligheter att bemästra situationen betydligt sämre än för ett år sedan, då styrelsen ansåg sig böra föreslå registrets överförande till biblioteket.

Utskottet. Enligt utskottets mening talar övervägande skäl för att huvudmannskapet för registret till riksdagstrycket överflyttas från kanslideputerade till riksdagsbiblioteket, och utskottet vill för sin del tillstyrka att så sker. Den nu i 7 § av avlöningsbestämmelser för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän upptagna föreskriften beträffande kanslideputerades befogenhet att för ändamålet använda erforderliga medel bör i konsekvens härmed utgå.

Styrelsen för riksdagsbiblioteket har uttalat, att den i enlighet med riksdagsrevisorernas uttalande avser att göra registret fylligare än hittills samt att den siktar till att söka tidigarelägga registrets utgivande. I övrigt skulle registret till en början — och i varje fall under det första året — upprättas enligt hittillsvarande principer, och med frågan om mera genomgripande förändringar få anstå tills närmare erfarenheter av verksamheten vunnits. Utskottet vill för sin del ansluta sig till den uppläggning av verksamhetens fortsatta bedrivande som styrelsen angivit men vill samtidigt understryka angelägenheten av att man i fortsättningen jämväl beaktar det av revisorerna uttryckta önskemålet om en mera ändamålsenlig utformning av registret. Fråga om ändring av reglementet för riksdagsbiblioteket torde kunna anstå i avvaktan på verksamhetens mera slutgiltiga utformning. Till de anslagsmässiga konsekvenserna av överförandet av huvudmannskapet har utskottet för avsikt att återkomma vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, fjortonde huvudtiteln.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med tillämpning från och med innevarande riksdag, besluta

1) att huvudmannskapet för registret till riksdagstrycket överflyttas till riksdagsbiblioteket såsom ett tjänsteåliggande;

2) att 7 § avlöningsbestämmelserna för hos riksdagen tillfälligt anställda tjänstemän erhåller följande ändrade lydelse: Kanslideputerade äga använda erforderliga belopp till biträde vid utarbetande och expediering av riksdagsbeslutet.

Stockholm den 7 mars 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Schmidt, Aspling,
Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm och Torsten Mattsson;

från andra kammaren: herrar Andersson i Ronneby, Boija, Hansson
i Önnarp, fru Renström-Ingenäs, herrar Carlsson i Tibro, Hagnell, Lindahl
och Nordgren.